

**FÖRVALTNINGSRÄTTEN
I UPPSALA**

DOM
2013-10-11
Meddelad i
Uppsala

Mål nr
2880-13 E
Enhet 1

SÖKANDE

Covidien Sverige AB, 556552-1563
Box 54
171 74 Solna

Ombud:

Evelina Gustavsson
Tenders Sverige AB
Nygatan 34
582 19 Linköping

KONKURRENSVERKET	
2013-10-17	
Avd	
Dnr	
KSnr	Aktbil

MOTPART

1. Landstinget i Dalarnas län
2. Landstinget Sörmland
3. Landstinget i Uppsala län
4. Landstinget Västmanland
5. Örebro läns landsting

Företrädare för 1-5:

Varuförsörjningen, Landstinget i Uppsala län

Ombud:

Advokaten Lotten Blomkvist
Ahlford Advokatbyrå AB
Box 1111
751 41 Uppsala

SAKEN

Offentlig upphandling, LOU

DOMSLUT

Förvaltningsrätten bifaller ansökan och förordnar att upphandlingen ska göras om vad gäller compositnät (position 39.300-83:1).

BAKGRUND OCH YRKANDEN

Landstinget Dalarna, Landstinget Sörmland, Landstinget i Uppsala län, Landstinget Västmanland och Örebro läns landsting har genom Landstinget i Uppsala län (landstinget) genomfört en upphandling, genom öppet förfarande, benämnd "Suturer och staplingsprodukter, dnr VF2012-0019" (upphandlingen). I punkten 1.1.1.2.1 i förfrågningsunderlaget anges att avtal kommer att tecknas med en eller flera anbudsgivare. Av handlingarna framgår att tre leverantörer ska antas för tecknande av ramavtal gällande produktgruppen compositnät. Landstinget har den 31 maj 2013 meddelat tilldelningsbeslut i upphandlingen. Av tilldelningsbeslutet framgår att den delen som rör compositnät har tilldelats leverantörerna Johnson & Johnson AB, KeboMed A/S och Maquet Nordic AB.

Covidien Sverige AB (Covidien) ansöker om överprövning av upphandlingen i den delen som avser produktgruppen compositnät och yrkar i första hand att den inte får avslutas förrän rättelse skett på så sätt att utvärderingen av produktgruppen görs om och Maquet Nordic ABs (Maquet) och Johnson & Johnsons anbud erhåller en lägre anbudssumma. I andra hand yrkar Covidien att upphandlingen ska göras om i den delen som avser produktgruppen compositnät.

Landstinget bestrider bolagets yrkanden.

PARTERNAS UTVECKLING AV TALAN

Uppfyllelse av bör-krav

Covidien åberopar följande omständigheter till stöd för sitt förstahandsyrkande. Johnson & Johnson och Maquet uppfyller inte bör-kraven om limningsbarhet och coating på båda sidor av nätet enligt punkten 39 i förfrågningsunderlaget. Inte heller bolaget Kebomed uppfyller bör-kravet om coating på båda sidor av nätet. Bolagen skulle därmed rätteligen inte ha erhållit prisavdrag för dessa bör-krav i utvärderingen. Vid en korrekt utvärde-

ring och utan ovan nämnda avdrag skulle Covidien ha rangordnats till nummer tre i ramavtalet. Landstinget har genom att medge avdrag för dessa bolag trots att de inte uppfyllt utvärderingskriterierna åsidosatt lika-behandlingsprincipen enligt 1 kap. 9 § LOU.

Transparensprincipen

Till stöd för sitt andrahandsyrkanden åberopar Covidien följande omständigheter. Bör-kravet om coating på båda sidor strider mot principen om transparens. Covidien och landstinget är eniga om att innebörden av begreppet coating inte framgår av förfrågningsunderlaget samt att begreppet enligt branschpraxis innebär en yta som förhindrar att organ sammanväxer med nätet. Det framgår dock vidare av landstingets yttrande att landstinget med det aktuella bör-kravet avsåg att nätets yta skulle "*fastna bra mot*", "*växa in i*" bukväggen men en coating som förhindrar sammanväxt med tarmarna. I och med de olika tolkningar som gjorts är det uppenbart att förfrågningsunderlaget inte har varit så pass tydligt utformat att en rimligt informerad och normalt omsorgsfull anbudsgivare kunnat förstå vad som efterfrågats i upphandlingen. Upphandlingen brister således ifråga om transparens.

Upphandlingen brister även ifråga om transparens gällande utvärderingen av bör-krav. Landstinget har i sitt yttrande angivit att det inte varit nödvändigt att samtliga av en anbudsgivare offererade compositnät uppfyller börkraven för att medges prisavdrag. Covidien menar att det emellertid inte kan utläsas av förfrågningsunderlaget att det skulle vara tillräckligt att endast ett par av compositnäten uppfyller börkraven för erhållande av prisavdrag. Vid en korrekt tillämpning av börkraven, där det krävs att samtliga offererade compositnät har dubbelcoating för att prisavdrag ska ske, skulle därmed Johnson & Johnson inte ha medgivits något avdrag. Covidien skulle alltså vid en korrekt tillämpning av börkravet om dubbel coating ha tilldelats kontrakt med rangordning 3.

För det fall Covidien hade erhållit information om att det var tillräckligt att en del av de offererade compositnäten har dubbelcoating hade Covidien offererat några sådana compositnät och därvid erhållit ytterligare prisavdrag.

Proportionalitetsprincipen

Covidien åberopar även en ytterligare grund för sitt andrahandsyrkande. Bör-kravet om dubbel coating strider även mot proportionalitetsprincipen. Som standard finns coating enbart på en sida av compositnätet för att undvika att tarmarna växer in i nätet. Det framgår inte av de medicinska rapporter som finns på området att det skulle föreligga någon klinisk fördel med compositnät med coating på båda sidor. Landstinget har inte visat att det aktuella bör-kravet skulle ha några kliniska fördelar vilka motiverar bör-kravets förekomst. Det saknas således ett kliniskt syfte bakom det ställda kravet varför det anses utformat i strid med proportionalitetsprincipen enligt 1 kap. 9 § LOU. Tre av anbudsgivarna uppger sig ha uppfyllt det ställda kravet. Emellertid är det ingen av dessa som kan leverera compositnät med coating på båda sidor. Kravet gynnar därmed den leverantör som uppger sig kunna leverera compositnät med coating på båda sidorna och missgynnar på samma sätt övriga leverantörer vilket inte står i proportion till syftet med upphandlingen.

Skada

Landstingets åsidosättande av LOU har inneburit skada för Covidien. Covidien har tydligt visat att det lidit skada med anledning av den felaktiga utvärdering som landstinget genomfört. Om landstinget handlat i enlighet med LOU hade Covidien tilldelats kontrakt vid en rättelse, eller i vart fall haft möjlighet att tilldelas kontrakt vid de fall landstinget blivit förordnad att göra om upphandlingen. Covidien skulle ha tilldelats kontrakt oavsett

om Johnson & Johnson inte medgivits något prisavdrag eller om Johnson & Johnson enbart medgivits prisavdrag för ett bör-krav.

Landstingets inställning till av Covidien åberopade omständigheter är följande.

Uppfyllelse av bör-krav

Det bestrids att Maquet och Johnson & Johnson anbud inte har uppfyllt ställda utvärderingskrav om att offererade compositnät bör gå att limma samt att de bör vara försedda med s.k. dubbel coating. Covidien har i sitt påstående om att Johnson & Johnson inte uppfyllt ställda bör-krav enbart utgått från produkten ”*Physiomes*h”. Johnson & Johnson har emellertid även offererat compositnätet ”*Ethicon physionmesh*”. Det har i upphandlingen aldrig ställts något krav på att samtliga compositnät som offereras skulle uppfylla ställda bör-krav för att anbudsgivaren skulle erhålla prisavdrag. Uppfyllelse av nämnda bör-krav har genererat ett mervärde under utvärderingen i form av avdrag på anbudspriset. Landstinget har i förfrågningsunderlaget inte uppställt några särskilda krav på att anbudsgivarna ska styrka att ställda bör-krav är uppfyllda. För att möjliggöra utvärdering har dock produktblad och varuprover efterfrågats. Utvärderingen har skett utifrån det material och uppgifter som lämnats av anbudsgivarna. Både Maquet och Johnson & Johnson anbud har i sina anbud uppgivit att nämnda bör-krav är uppfyllda. Vid den utvärdering som skett utifrån lämnade uppgifter om produkterna ifråga har landstinget också gjort bedömningen att så är fallet.

Beträffande KeboMeds anbud så har detta bolag inte i upphandlingen bifogat det produktblad som i målet ingivits av bolaget. Av det produktblad som KeboMed bifogat sitt anbud framgår att produkten har efterfrågad funktion. Till följd av det på KeboMed produktförpackning stod ”*non-coated*” begärde landstinget emellertid ett förtydligande från KeboMed. Av

det svar som därvid erhållits har bekräftats att KeboMed uppfyller ställt bör-krav om dubbelcoating.

Transparensprincipen

Det bestrids att det aktuella kravet rörande dubbel-coating är otydligt och strider mot principen om transparens. Den närmre innebörden att begreppet coating framgår inte av förfrågningsunderlaget. Begreppet coating är emellertid ett i branschen vedertaget uttryck och avser att compositnätet ska ha ett särskilt ytskikt med en särskild funktion. Materialet i ytskiktet varierar dock mellan olika leverantörer och landstinget har inte ställt något krav på ingående material. Den funktion som efterfrågas är att nätet ska ha en yta som gör att nätet "*fastnar bra mot*", "*växer in i*" bukväggen men en coating som förhindrar sammanväxt med tarmarna. Syftet med coating är alltså att hindra sammanväxt med inre organ. Detta är allmänt vedertaget i den aktuella branschen, något även Covidien har framhållit i sitt yttrande, och det har inte förelagat några tveksamheter kring vilken effekt landstinget har efterfrågat med det ställda kravet.

Proportionalitetsprincipen

Landstingets inställning till Covidiens andrahandsyrkande och påståendet om att kravet om compositnät med dubbel coating skulle vara oproportionerligt är följande. Compositnät med dubbel coating har härvid visat sig ha betydanden kliniska fördelar, särskilt ut patientsäkerhetssynpunkt. Att det inte skulle finnas någon klinisk fördel med compositnät med coating på båda sidor bestrids därmed. Det uppställda kravet är kliniskt motiverat, objektivt utformat och går inte utöver vad som är nödvändigt för att uppnå eftersträvd funktion. Det måste vidare beaktas att det krav som ställts rörande dubbel-coating är ett bör-krav. Kravet får endast betydelse för utvärderingen av anbud och påverkar inte upphandlingsen konkurrensuppsökande skede. Inte någon leverantör har således förhindrats att delta i eller uteslutits från upphandlingen på grund av kravet. Det bestrids vidare att

enbart Johnson & Johnson anbud uppfyller utvärderingskriteriet avseende coating på båda sidor. KeboMed, Maquet och Johnson & Johnson har i sina anbud samtliga angivit att de uppfyller ställt bör-krav, något som bekräftas vid landstingets anbudsutvärdering till följd av förfrågningsunderlagets ställda krav och förutsättningar.

Skada

Det är bolaget som ha bevisbördan för att aktuell utvärdering strider mot LOU och dess grundläggande principer samt att bolaget därigenom har lidit skada eller riskerat att lida skada. Covidien har vid utvärderingen hamnat på fjärde plats, efter KeboMed, Maquet och Johnson & Johnson. För att bolaget ska kunna anses ha lidit skada eller riskerat att lida skada av de av bolaget påstådda bristerna i utvärderingen krävs att bolaget kan visa att både Maquet och Johnson & Johnsons anbud inte uppfyllt de ställda utvärderingskriterierna och att landstinget inte skulle ha medgivit nämnda bolag avdrag i aktuellt hänseende, eller att Johnson & Johnson inte skulle ha medgivits båda de avdrag bolaget fått. Bolaget har emellertid inte styrkt detta och därmed inte heller att det lidit eller riskerat att lida skada.

Vad gäller bolagets påstående att det valt att inte offerera nät med dubbelcoating saknar betydelse och framstår som motsägelsefullt. Även för det fall bolagets nät med enkelcoating kunnat vara billigare än bolagets eventuella nät med dubbelcoating måste möjliga prisavdraget om 118 760 kr ha givit ett större utslag vid utvärderingen än skillnad i produktpris.

DOMSKÄL

Enligt 16 kap. 4 och 5 §§ LOU kan rätten pröva om en upphandlande myndighet har brutit mot någon bestämmelse enligt LOU och, på talan av en leverantör som kunnat visa att denne lidit eller kan komma lida skada, besluta att upphandlingen ska göras om eller att den får avslutas först sedan

rättelse ha gjorts. Rätten har i sin prövning enbart att pröva de angivna omständigheter som sökanden har gjort gällande.

Proportionalitetsprincipen

Covidien har gjort gällande att bör-kravet om ”*coating på båda sidorna*” när det gäller efterfrågat compositnät i upphandlingen strider mot principen om proportionalitet.

Förvaltningsrätten konstaterar att upphandlande myndighet har långtgående möjligheter att fritt utforma ett förfrågningsunderlag och att rättens prövning inskränker sig till att endast avse en kontroll av om det inte har förekommit några allvarliga eller uppenbara fel i upphandlingen. Det innebär bland annat att kraven måste vara kopplade till föremålet för upphandlingen, d.v.s. de ska avse och påverka just den efterfrågade produkten. Kravet ska heller inte vara utformat på ett sätt som framstår som godtyckligt eller uppenbart osakligt (jfr RÅ 2010 ref. 78).

Förvaltningsrätten konstaterar att det uppställda bör-kravet om ”*coating på båda sidor*” påverkar föremålet för upphandlingen, dvs. compositnät. Av bör-kravets formulering framgår inte annat än att det är objektivt utformat och diskriminerar inte någon leverantör. Mot bakgrund av landstingets behov i aktuell upphandling menar landstinget att compositnät med s.k. dubbel coating medför avsevärda kliniska fördelar ur patientsäkerhetssynpunkt i jämförelse med s.k. enkel coating. Med hänsyn till de höga krav som ställs på patientsäkerhet framstår kravet inte som godtyckligt eller uppenbart osakligt. Vad bolaget har anfört i den delen ändrar inte denna bedömning. Härvid finner förvaltningsrätten att det i målet inte är visat att aktuellt bör-krav utformats i strid mot proportionalitetsprincipen och föranleder således inte någon åtgärd.

Transparensprincipen

Covidien har även gjort gällande att utformningen och utvärderingen av bör-kraven om ”*coating på båda sidorna*” och ”*limningsbarhet*” strider mot principen om transparens. Covidien har dels gjort gällande att innebörden av ”*coating*” är otydlig, samt att det inte framgår av förfrågningsunder-laget att prisavdrag medges även i de fall inte samtliga offererade compositnät uppfyller bör-kraven.

Enligt principen om transparens ska upphandlande myndighet tolka tilldelningskriterier på samma sätt under hela upphandlingsförfarandet. Det innebär i synnerhet att upphandlingskriterierna ska vara formulerade, i kontraktshandlingarna eller i meddelandet om upphandling, på ett sådant sätt att alla rimligt informerade och normalt omsorgsfulla anbudsgivare kan tolka kriterierna på samma sätt (se t.ex. EU-domstolens avgörande i mål nr C-448/01, EVN AG Wienstrom GmbH mot Republiken Österrike, p. 56 och p. 57).

Förvaltningsrätten konstaterar att ett bör-krav är ett utvärderingskriterium i upphandlingen. När det gäller bör-kravet om ”*coating på båda sidorna*” har Covidien utifrån kravets formulering uppfattat dess innebörd som att nätets båda ytor ska förhindra sammanväxt. Enligt landstinget är syftet med coating att förhindra sammanväxt med inre organ. Landstinget har inte invänt mot att bör-kravets syfte avser compositnätets båda sidor. Således framgår inte annat än att bolaget tolkat utvärderingskriteriet i överensstämmelse med det av landstinget avsedda syftet med kravet nämligen att coating på båda sidor av nätet ska förhindra sammanväxt med inre organ. Enligt förvaltningsrättens bedömning har bör-kravet varit tillräckligt transparent formulerat för en konform tolkning av samtliga anbudsgivare i överensstämmelse med transparensprincipen.

Landstingets inställning är att det inte ställts något krav på att samtliga offererade compositnät måste uppfylla bör-kraven för att prisavdrag ska medges. Prisavdrag har tillerkänts de anbudsgivare som offererat ett eller flera compositnät i överensstämmelse med bör-kraven.

Det finns inte någon information i förfrågningsunderlaget som direkt utvisar att en anbudsgivare skulle kunna tillerkännas prisavdrag även i det fall denne enbart offererat ett (1) av flera compositnät som uppfyller bör-kraven. Inte heller finns det information om att en anbudsgivare skulle medges två prisavdrag för det fall denne offererar två compositnät som uppfyller bör-kraven. Det framgår inte heller att det krävs att samtliga levererade compositnät måste uppfylla bör-kraven för att prisavdrag ska ske.

Enligt förvaltningsrättens bedömning framgår det således inte av förfrågningsunderlaget om utvärderingen är avsedd att gå till på det sätt som landstinget gjort eller om den var avsedd att gå till på det sätt som Covidien uppfattat det eller på ett annat sätt. Både landstingets och Colvidiens tolkningarna är, enligt förvaltningsrättens mening, fullt möjliga och ryms inom ordalydelsen av förfrågningsunderlaget under punkten 1.2.2.3.3. Detta medför att det krävs att Covidien lidit eller kunnat lida skada till följd av otydligheten rörande utvärderingen för att rättelse ska ske eller för att upphandlingen ska göras om. Förvaltningsrätten återkommer till frågan om eventuell skada nedan.

Uppfyllelse av bör-kravet om limningsbarhet

Covidien har i målet gjort gällande att Johnson & Johnson och Maquet inte uppfyllt bör-kravet om limningsbarhet och därför rätteligen inte skulle påförts avdrag från dess anbudssummor. Av förfrågningsunderlaget framgår att uppfyllelse av bör-kravet ska bekräftas genom ett ja eller nej i anbudsförslaget. Det framgår inte av anbudshandlingarna att anbudsgivaren på annat sätt ska visa en uppfyllelse av bör-kravet. Detta fräntar dock inte

anbudsgivaren bevisbördan av avseende kravets uppfyllande om tvist om saken skulle uppstå.

Det är i målet ostridigt att Johnson & Johnson har offererat compositnäten "*Proceed mesh*" och "*Ethicon physiomesh*". Johnson & Johnson har bekräftat uppfyllelse av bör-kravet om limningsbarhet. Emellertid har Covidien gjort gällande att den av Johnson & Johnson insända bruksanvisningen gällande "*Proceed mesh*" anger att "*vävnadslim inte skall användas för fixation*". Landstingets inställning till detta påstående är att det finns en nyare version av bruksanvisningen som uppfyller kravet på limningsbarhet. I den nyare versionen av bruksanvisningen anges att "*fixeringsteknik, metoder och produkter som används bör följa nuvarande behandlingsmetoder*". Samma formulering framgår även av bruksanvisningen för "*Ethicon physiomesh*". Landstinget gör även gällande att näten används av landstingen idag och att de limmas när så krävs. Covidien gör i sin tur gällande att det inte går att utläsa ur det senare produktbladet för "*Proceed mesh*" eller av bifogat produktblad för "*Ethicon physiomesh*" att Johnson & Johnson uppfyller det aktuella bör-kravet om limning och menar att landstinget inte heller har visat att limning skulle avse en vårdstandard. Covidien menar vidare att limning inte är en vårdstandard och att limning enbart förekommer i begränsad omfattning i ett utvärderande stadie. Det framgår bl.a. av bifogade artikel "*Mesh fixation in laparoscopic incisional hernia repair*" att limning som teknik inte är tillräckligt beprövad för att kunna rekommenderas som fixeringsteknik. Landstingets inställning till detta påstående är att Johnson & Johnson i bifogat mail intygat att det finns mycket respekterade referenser på svenska sjukhus som använder sig av limning som teknik gällande deras nät. Vidare anför landstinget att limning inte är den enda metod som används.

Enligt förvaltningsrättens bedömning av den utredning som företetts i målet saknas underlag som visar att limning inte är en fixeringsteknik som

används för de av Johnson & Johnson offererade produkterna "*Proceed mesh*" och "*Ethicon physiomesh*". Covidien har således inte gjort sannolikt att "*Proceed mesh*" och "*Ethicon physiomesh*" inte uppfyllt bör-kravet om limningsbarhet.

Covidien har även gjort gällande att Maquets anbud inte uppfyller bör-kravet om limningsbarhet. Landstinget anför att Maquet i sitt anbud har bekräftat att det uppfyllt det ställda bör-kravet. Covidien har inte åberopat någon bevisning till styrkande av att aktuellt bör-krav inte är uppfyllt.

Det framgår varken av LOU, dess förarbeten eller rättspraxis att en upphandlande myndighet skulle vara skyldig att kontrollera riktigheten av de uppgifter som en anbudsgivare lämnat i sitt anbud. Förvaltningsrätten konstaterar således att landstinget inte haft någon skyldighet att kontrollera riktigheten av lämnad uppgift annat än att jämföra anbudet med ställda bör-krav. Mot bakgrund av att Covidien inte visat att Maquet inte uppfyllt aktuellt bör-krav framgår inte annat än att Maquet uppfyllt bör-kravet om limningsbarhet.

Uppfyllelse av bör-kravet om dubbel-coating

Covidien har gjort gällande att Johnson & Johnson och KeboMed inte uppfyllt bör-kravet om coating på båda sidor av compositnätet. Johnson & Johnson har offererat compositnätet "*Proceed mesh*". Covidien menar att det av bifogad produktinformation framgår att produkten inte innehåller coating på båda sidor av nätet. Inte heller det compositnät som offererats av KeboMed uppfyller enligt Covidien aktuellt bör-krav.

Förvaltningsrätten har ovan konstaterat att innebörden av bör-kravet om dubbelcoating är ostridig. Parterna är överens om att kravets innebörd är att nätets båda ytor ska förhindra sammanväxt med inre organ.

Landstinget uppger att vinnande anbudsgivare i sina anbud bekräftat uppfyllelse av bör-kravet. Landstinget menar emellertid att Covidien i sin ansökan gällande Johnson & Johnson har lyft fram produkten "*Proceed mesh*". Johnson & Johnson har emellertid även offererat "*Ethicon physiomesh*". Landstinget menar att det framgår av aktuell bruksanvisning till "*Ethicon physiomesh*" att produkten uppfyller aktuellt bör-krav.

När det gäller produkten "*Proceed mesh*" och dess uppfyllelse av bör-kravet om dubbelcoating har Covidien anfört att det framgår av bifogad produktinformation att produkten enbart innehar coating på en sida. Landstinget har inte avgett någon inställning över den bifogade produktinformationen och inte heller bestridit den av Covidien lämnade informationen. Utredningen i målet ger inte heller stöd för att produkten "*Proceed mesh*" skulle ha denna funktion. Landstinget har enbart hänvisat till att "*Ethicon physiomesh*" uppfyller aktuellt bör-krav och att det framgår av bifogad produktbilaga. Såvitt förvaltningsrätten kan utläsa av handlingarna i målet uppfyller sistnämnda produkt det ställda bör-kravet. I vart fall ger inte utredningen stöd för att Covidiens uppfattning är mer riktig.

Covidien har även gjort gällande att inte heller KeboMeds anbud uppfyller bör-kravet om dubbelcoating och att det framgår av dess produktbroschyr. Landstinget anför att den produktbroschyr som Covidien hänvisat till inte har bifogats anbudet. Landstinget har istället hänvisat till en annan produktbroschyr som bekräftar att produkten har dubbelcoating. Vidare uppger landstinget att KeboMeds produktförpackning varit märkt med formuleringen "*non-coated*". Landstinget begärde då in ett förtydligande från tillverkaren angående otydligheten om dubbelcoating. Av det mailsvar som bifogats utredningen framgår å ena sidan att Kebomedes compositnät inte innehar funktionen coating och å andra sidan att det material som compositnäten är gjorda av medför en coating funktion. I mailsvaret anges avslutningsvis "*what kind of answer you will implement into the tender is up*

to your interest and responsibility". Vad Covidien anfört i denna del vinner inte stöd av handlingarna i målet.

Sammanfattningsvis har inte Covidien visat att Johnson & Johnsons produkt "*Ethicon physiomesh*" eller KeboMeds produkt inte skulle uppfylla uppställda bör-krav.

Likabehandlingsprincipen

Tre anbudsgivare har utsetts till vinnande anbudsgivare för tilldelning av aktuellt ramavtal. Covidien har i utvärderingen hamnat på fjärde plats i landstingets utvärdering. Med hänsyn till att Covidien i målet inte har gjort det sannolikt att Johnson & Johnson respektive KeboMed inte uppfyllt börkravet om dubbelcoating, har inte Covidien visat att likabehandlingsprincipen åsidosatts på denna grund.

Som angetts ovan har Covidien inte heller visat att likabehandlingsprincipen åsidosatts vad gäller börkravet om limningsbarhet avseende Maquets offererade produkt.

Skada

Förvaltningsrätten har ovan funnit att det förelegat brister i transparens avseende hur prisavdraget för dubbelcoating skulle ske. Covidien har anfört att om bolaget känt till hur utvärderingen skulle ske hade bolaget även offererat ett compositnät med funktionen dubbelcoating. Landstinget har i sitt svaromål invänt att detta inte hade påverkat rangordningen anbudsgivarna emellan med hänsyn till priset på av Covidien offererat compositnät med enkelcoating.

Enligt förvaltningsrättens bedömning kan det inte uteslutas att Covidien hade kunnat få en bättre rangordning bland anbudsgivarna vad gäller compositnät om bolaget hade offererat ett eller flera nät med funktionen dub-

belcoating. Till följd härav har bolaget lidit eller har kunnat lida skada och det finns därför skäl att göra om upphandlingen i denna del.

Sammanfattning

Förvaltningsrätten finner att Covidien har lidit eller har kunnat lida ekonomisk skada till följd av oklarhet – bristande transparens – angående hur prisavdraget för dubbelcoating avseende compositnät ska tillämpas. Upphandlingen ska därför göras om i denna. I övrigt ska överklagandet avslås.

HUR MAN ÖVERKLAGAR, se bilaga (DV 3109/1A-LOU)

Leif Gäverth

lagman

Målet har handlagts av Kristine Nilsson.

SVERIGES DOMSTOLAR

HUR MAN ÖVERKLAGAR - PRÖVNINGSTILLSTÅND

Den som vill överklaga förvaltningsrättens beslut ska skriva till Kammarrätten i Stockholm.

Skrivelsen ska dock skickas eller lämnas till förvaltningsrätten.

Överklagandet ska ha kommit in till förvaltningsrätten **inom tre veckor** från den dag då klaganden fick del av beslutet. Om beslutet har meddelats vid en muntlig förhandling, eller det vid en sådan förhandling har angetts när beslutet kommer att meddelas, ska dock överklagandet ha kommit in inom tre veckor från den dag domstolens beslut meddelades. Tiden för överklagandet för offentlig part räknas från den dag beslutet meddelades.

Om sista dagen för överklagandet infaller på lördag, söndag eller helgdag, midsommarafton, julafton eller nyårsafton räcker det att skrivelsen kommer in nästa vardag.

För att ett överklagande ska kunna tas upp i kammarrätten fordras att **prövningstillstånd** meddelas. Kammarrätten lämnar prövningstillstånd om

1. det finns anledning att betvivla riktigheten av det slut som förvaltningsrätten har kommit till,
2. det inte utan att sådant tillstånd meddelas går att bedöma riktigheten av det slut som förvaltningsrätten har kommit till,
3. det är av vikt för ledning av rättstillämpningen att överklagandet prövas av högre rätt, eller
4. det annars finns synnerliga skäl att pröva överklagandet.

Om prövningstillstånd inte meddelas står förvaltningsrättens beslut fast. Det är därför viktigt att det klart och tydligt framgår av överklagandet till kammarrätten varför man anser att prövningstillstånd bör meddelas.

Skrivelsen med överklagande ska innehålla

1. Klagandens person-/organisationsnummer, postadress, e-postadress och telefonnummer till bostaden och mobiltelefon. Adress och telefonnummer till klagandens arbetsplats ska också anges samt eventuell annan adress där klaganden kan nås för delgivning. Om dessa uppgifter har lämnats tidigare i målet – och om de fortfarande är aktuella – behöver de inte uppges igen. Om klaganden anlitar ombud, ska ombudets namn, postadress, e-postadress, telefonnummer till arbetsplatsen och mobiltelefonnummer anges. Om någon person- eller adressuppgift ändras, ska ändringen utan dröjsmål anmälas till kammarrätten.
2. den dom/beslut som överklagas med uppgift om förvaltningsrättens namn, målnummer samt dagen för beslutet,
3. de skäl som klaganden anger till stöd för en begäran om prövningstillstånd,
4. den ändring av förvaltningsrättens dom/beslut som klaganden vill få till stånd,
5. de bevis som klaganden vill åberopa och vad han/hon vill styrka med varje särskilt bevis.

Adressen till förvaltningsrätten framgår av domen/beslutet.

I mål om överprövning enligt lagen (2007:1091) om offentlig upphandling eller lagen (2007:1092) om upphandling inom områdena vatten, energi, transporter och posttjänster får avtal slutas innan tiden för överklagande av rättens dom eller beslut har löpt ut. I de flesta fall får avtal slutas när tio dagar har gått från det att rätten avgjort målet eller upphävt ett interimistiskt beslut. I vissa fall får avtal slutas omedelbart. Ett överklagande av rättens avgörande får inte prövas sedan avtal har slutits. Fullständig information finns i 16 kapitlet i de ovan angivna lagarna.

Behöver Ni fler upplysningar om hur man överklagar kan Ni vända Er till förvaltningsrätten.